N^{ER} 15. z Warszawy Roku 1795.
d. 21. Lutego w Sobotę.

KORRESPONDENT WARSZAWSKI y ZAGRANICZNY.

Urządzenie względem Kontraktów Miastom wydanych.

BUKSHEWDEN Generał Major &c. w Mieście Warszawie kommenderuiący.

Uczyniwszy zastrzeżenie w urządzeniu moim względem exekucyi Podatków na dniu 23. miesiąca Stycznia *Anno currenti* wydanym, Podatek Czopowego i Szelężnego z Miast Królewskich, Duchownych, tudzież Dziedzicznych udysponować, a kiedy widzę: iż Podatek ten z Prawa 1775. Skarbowi Koronnemu istotnie należy, zaczym przywodząc do exekucyi tenże w ratach zwyczaynych Marcowey i Septembrowey roku każdego w exakcyach przezemnie oznaczonych przez Exaktorów wybieranym mieć chcę, i przez Kontrahentów onego, aby był punktualnie wnoszonym, zastrzegam.

Zostawszy więc informowanym, iż czas niektórym kontraktom przez zeszłą Kommissyą Skarbową Koronną na niey wyszczególnione miastu wydanym w dniach ieszcze ostatnich miesiąca Sierpnia roku zeszłego 1794. wyszedł, a ogłoszenie i dopełnienie stosownie do Prawa zwykłey licytacyi dla zbliżaiącey się raty Marcowey roku teraźnieyszego dopełniane bydź nie może, bacząc iednak zawsze naymocniey, aby każden Podatek z Prawa kraiowego w dawney swoiey exekucyi był nayregularniey kontynuowanym, takowe kontrakty do dnia ostatniego miesiąca Sierpnia *Anni currentis* przedłużam, i gdyby który z Obywateli kontrahencyą takowego Podatku maiący był w przedsiewzięciu rzec chia sie, takowy oświadczenie swoie Urzędownie w Aktach właściwych każdego miasta uczy-

nic w extrakcie Administracyi dochodów publicznych z Magistratu przezemnie wyznaczoney exekucyą wszelkich Podatków oddaną maiący przed dniem 15 miesiąca Marca roku teraźnieyszego odesta (ostrzegaiąc kalkulacyą od ostatniego kwitu) dla dalszego w tychże miastach urządzenia obligowany będzie, obwieszczam, które oświadczenia że do dnia tylko wyżey oznaczonego przyimowanemi będą, ostrzegam; przeciwnie zaś nie zgłaszaiący się w czasie przeznaczonym, że obowiązkowi przedłużaiącego się kontraktu podpadać będą, stanowię, takowe obwieszczenie tych miast szczególniey, którym kontrakty wychodzą, aby do wiadomości doszło, do mieyscowych Magistratów odsyłam, i tym w tychże miastach, które się tu niżey wyszczególniaią, aby ogłoszone było, polecam, a to urządzenie moie drukiem publikowane, i w Gazetach kraiowych umieszczone mieć chcę.

Specyfikacya Miast Królewskich i Duchownych, którym kontrakty wyszły.

Garwolin	Zł:	1205	Goszczyn	Zł:	690.
Piaseczno	— —	3370.	Ostrów	— —	1800.
Raygród	— —	1330.	Suraż	— —	530.
Kleszczele	— —	2220.	Łuków Zł: 5140. gr: 20.		
Okrzeie	— —	110.	Łuck	— —	13020.
Rożyszcze	— —	920.	Torczyn	— —	760.
Jenenany	— —	115.			

Dan w Warszawie dnia 14. miesiąca Lutego 1795. roku.

Bukshewden mpr.

Względem Papieru Stęplowanego.

Bukshewden Generał Major woysk Nayiaśnieyszey IMPERATOROWEY wszech Rossyi Fligiel Adjutant, i wielu Orderów Kawaler, w Mieście Warszawie kommenderuiący.

Przedsięwziąwszy porządek taki, iaki dawniey przed rewolucyą był zachowanym we wszystkim

rzywrócić, gdy wszyſtkie Pozwy, Extrakty i inne wsze kie *Actus* Sądowe nieinaczey, iak na papierze Stęplowanym pisane i wydane być powinny. Dla czego, ażeby i teraz toż samo zachowane było chcąc mieć, zalecam wszyſtkim Sądom Kancellaryom tak Ziemſkim, iako też Mieyſkim, żeby tego iak nayściśley przestrzegali, końcem zaś ułatwienia wszelkich w tey mierze zachodzić mogących przeszkod. Wyſłanemu od Administracyi dochodów publicznych z Magiſtratu miaſta Warszawy wyznaczoney, do obrachunku uczynienia z remanentów dawnego papieru, i ſkładników, bądź dawnieyszych, bądź nowych uſtanowienia, ażeby wszelką pomoc dali, obowięznie. Dan w Warszawie dnia 16. miesiąca Lutego 1795. roku.

Bukshewden.

Od Polſkich Granic dnia 26. Stycznia. W Rosyiſkiey armii wszyscy Unterofficerowie i Gemeyni, którzy się 4. Liſtopada znaydowali przy dobyciu Pragi, wziąć mieli po Rublu pożałowania i Metalu srebrnym z napisem: *za pracę i odwagę*, który maią nosić na czerwoney wſtążce w mieyscu zapinania Munduru na guziki.

— Wszyscy także Sztabs-Officerowie, którzy niedoſtali znacznych Dóbr, albo Orderu S. Jerzego, lub S. Włodzimierza, iedni odebrali w nadgrodę złote szpady, drudzy złote krzyże z pozwoleniem onych noszenia na żółtey z czarnym wſtędze.

— Hetman Branicki i Szczęsny Porocki Generał Artyleryi Koronney zoſtali Generałami en Chef w woyſku Rosyiſkim.

— Kościuszko osadzony w fortecy Peterzburga ma 3. Pokoie w mieszkaniu Kommen-

danta, i zch ludzi własnych do usług; także Felczera, który zapewnia, iż w krótce rany iego zagoione będą. Wolno mu przechadzać się wewnątrz Cydadelli. Jnni Polscy Generałowie w ściśleyszym areszcie teyże Fortecy maią u okien kraty.

Piszą z Rygi, że Xiąże Kurlandzki z dworem swoim d. 30. Stycznia do tego Miasta przybył, a nazaiutrz do Peterzburga wyiechał.

Córka Wielkich Xiążąt Rossyiskich niedawno urodzona dnia 25. Stycznia ze zwyczaynemi chrzest w Kaplicy Jmperatorskiey przyięła ceremoniami. Dane imiona, Anna Pawłowna. N. Jmperatorowa Matką była chrzesną. Ale ta radość w krótce nagłym smutkiem została pomieszana, gdy Xniczka Olga Pawłowna, Córka inna WW. Xiążąt nazaiutrz po chrzcie Siostry życie swe w 4tym Roku zakończyła.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

BELGIUM.

Z Bruxelli dnia 24 Stycznia. Nie tylko tuteysze Miasto powinno dać kontrybucyą, ale wszystkie inne belgickie Miasta w proporcyą swey możności zapłacić są obowiązane.

Reprezentanci ludu Miastu sto tysięcy zł: wyliczyć kazali, aby te między ubogich rozdane były.

Wiele drzewa w Niderlandzie Francuzi wycinać każą, i to do Francyi dla budowy okrętów odsyłaią.

Kommendant Bredy żądał kapitulacyi z prożbą, aby wolno było Garnizonowi z honorami Francuzkiemi wyniść, ale Generał Francuzki odmówił.

FRANCYA

Z Paryża d. 26. Stycznia Gdy się wczora Konwencya Narodowa zgromadziła, wiadomość nadeszła, że Amſterdam wzięto, i że wiele Angielſkich okrętów tamże i po różnych Miaſtach Rzpltey Hollenderſkich nam się doſtało. Ta nowina niezmierną sprawiła radość Uſtawnie wołano: „Niech żyie Rzplta, niech żyią nasze woyſka, niech żyie Pichegru. Brzmiały po całey Sali odgłosy. Amszterdam! Hollandya! Po nie iakim uciszeniu zawołał Bourdon de l'Oise. Całe marynarſtwo zabraliśmy Hollendrom. Trudno tu mi czenie ziednać ieśli nie przywołacie Deputacyi ocalenia publicznego, aby szczegóły tak pożyteczney wyprawy nam doniosła. Wchodzi Cornot do Sali, i wſtępuie na Katedrę trzymaiąc w ręku liſt naſtepuiący:

Z Amszterdamu 2. Pluviose (21. Januar:) Roku 3ciego iedney i nie rozdzielney Rzpltey.

Reprezentanci ludu północney Sambry i Armii Maas do członków Deputacyi ocalenia publicznego.

„Jeſteśmy w Amſterdamie naymilsi ko-

„ledzy, i cała Hollandya w possesyi Rze„czypospolitey. Stadhuder z swoią fami„lią uciekł, i chociaż niektóre mieysca ie„szcze się opieraią, te iednak otworzą nam „wkrótce swe bramy. Zapewniaią nas, że „iuż Generalne Stany wydały rozkaz zło„żenia broni. Czekamy wiadomości od „Dywizyi, które do Hagi maszerować mia„ły. Zaraz tam i sami udamy się. To „zdobycie uczyniło nas Panami skarbow, „magazynow, broni, okrętow, a naybarziey „w handlu i politycznych okolicznościach „dało przewagę, czego wszystkiego iak poży„teczne być mogą dla Rzpltey skutki, tak „ie trudno wyliczyć.

„Dwuch z nas przybędzie do Paryża, aby„śmy ustnie wielką liczbę osobliwszych „wam szczegułow donieśli.

„Nie wspominamy wam o przyięciu o„kazałym, iakiegośmy przy weyściu do „Amszterdamu doświadczyli. Zdaie się „nam, żeśmy szczerość i przychylność „wszędy postrzegali. Zdrowie i braterstwo. (podpisano) Bellegarde Gillet, J. B. Lacoste i Joubert.

Po przeczytaniu Carnot żądał, aby Deputacya ocalenia publicznego dekretowała, że armia pułnocna przy rzekach Sambre i Maas, która się przyłożyła do zdobycia Hollandyi nie przestaie dobrze zasługiwać się oyczyznie, dekretowano przy naywiększych oklaskach.

Blands rzekł: Ten zwyczayny dekret nie

odpowiada wielkim zasługom pułnocney armii. Żądam przeto, abyście dodali w dekrecie, iż Rycerze pułnocney armii przy rzekach Sambre i Maas nieprzestaią dobrze zasługiwać się swey oyczyznie.

Carnot na to: Iż gdy równie szczęście i okoliczności nadarzone, iako i odwaga naszych woysk przyłożyła się do zdobycia Hollandyi, nie mało też i inne armie męstwa i odwagi dowodow okazały.

Arm a Vendée osobliwie, o którey mało co wspominano, dała wiele swey waleczności dowodow. Równie zatym żądam dodatku i dla tamtego woyska.

Zawołał Bourdon d'Oise, iż wszyscy nasi żołnierze są Rycerzami i równey odwagi, bo iako ci okazali dowod męstwa i stałości, ktòrzy zdobyli Hollandyą, tak niemniey i ci, ktòrzy wsrzód skał ogromnych i śnieżnych bałwanow okrywaiących Alpy i Pyreneyskie góry przerzneli się do Hiszpanii i Włoskich kraiow. Po dodatku Blads żądam dziennego porządku. Przystąpiono.

Deputacya ocalenia publicznego ustanowiła dla handlu przepis względem przeprowadzania Towarow znayduiących się tak na nieprzyiacielskich okrętach, iako i na okrętach Państw neutralnych.

Gdy Deputacya ocalenia publicznego uważyła, że 23 artykuł Traktatu handlowego między Francyą i Stanami Skonfederowanemi Ameryki zawartego dnia 6 Lutego 1788. roku zamyka: 1mo. Iż równie Francuzi,

iako i Amerykanie przy zupełnym beśpieczeństwie z towarami żeglować mogą bez żadney excepcyi przybywać od iakich bądź Dworów mogą chociażby ten Dwor dla ktorego Towary są przeznaczone teraz lub w przyszłości był w zatargach nieprzyiacielskich z iednym lub z drugim Państwem, iednak przy zupełnym beśpieczeństwie z swoiemi Towarami żeglować, i przeprowadzać Towary od iednego nieprzyiacielskiego kraiu do drugiego wolno. 2do. Że Okręta ubeśpieczone zostaią z towarami znayduiącemi się na Okręcie, i ktore należą do Obywatelów traktat zawieraiących Państw; chociażby nawet sam ładunek cały, lub w części był nieprzyiacielski wyiąwszy iednak towary zakazane. 3tio. równie taż sama wolność i beśpieczeństwo rozciąga się na osoby, które się znayduią na wolnych Okrętach choćby te Osoby były nieprzyiaciołmi iednego z zawieraiących Traktat ninieyszy Państwa, i że takie osoby nie mogą bydź aresztowane na okrętach, wyiąwszy żołnierzy znayduiących się w służbie nieprzyiacielskiey.

Gdy Deputacya beśpieczeństwa uważa, że przestępstwa Anglikow w czasie woyny Despotyzmu przeciwko wolności okazały charakter nayw iększey niesprawiedliwości i bezbożności, o iakim w żadnych dzieiach śladu podobno trudno znaleść, więc Konwencya Narodowa lubo przez zwyczay Prawa wet za wet oddawania dekretowała d-

9. Maia R, 1793. że Francuzi Woienne okręta i Kapry neutralnych Państw zatrzymać i do Portow Rzpltey odprowadzić mogą, które albo w części, albo całkiem bądź z żywnością od neutralnych do nieprzyiacielskich Dworów są przeznaczone, bądź z towarami dla nieprzyiacioł; Konwencya iednak Narodowa dnia 1go Julii R. 1793. spieszyła się zawarte kondycye w Traktacie 1788. przy swoiey zupełności utrzymać. Toż samo więc przez Traktat d. 27. tegoż miesiąca odwołano, gdy się ten zwłaszcza ściągał do samych towarow i żywności służących nieprzyiaciołom. Co się zaś tycze towarow i żywności neutralnych w zupełney mocy utrzymany tenże traktat został. Że zaś Londyński Gabinet w przeszłym roku przez wydane swe rozkazy wszystkie neutralne okręta, które były z żywnością lub Towarami dla Francyi przeznaczone zatrzymał; Przeto Deputacya ocalenia publicznego daley zważa, iak iest wielką potrzebą całemu światu o tym akcie uroczystym na dobrey wierze, dotrzymania onego i słuszności ufundowanym oznaymić, aby skutkom tego Traktatu nie zagradzać, albo ze szkodą Rzpltey na złe nieużywać, stanawia zatym Artykuł I. Kommissya Maynarska powinna niezwłocznie wszystkich Kommendantow wielkich Flott Dywizyow, Eskadrow, Flotyll o wyż wzmiankowanym artykule prawa 3. Januar: uwiadomić, że handel przeprowadzenie towarow od 15. No-

wembra Państw nieprzyiacielskich zatrzymuie się do czasu, aż póki Dwory nieprzyiacielskie okrętow Francuzkich i neutralnych z towarami nieuwolnią.

Artykuł 2. Wszystkie neutralnych Państw towary zakazane maią być w Portach Francuzkich zatrzymane.

Artykuł 3. Pod nazwiskο towarow zakazanych podchodzi wszelka broń, woienne ammunicye, konie, ekwipaże, żywność, i wszelkie towary, które są przeznaczone do mieysca oblężonego, albo czyniącego blokadę.

Artykuł 6 Ma być Agentom Rzpltey przy sprzymierzonych Dworach albo neutralnych zostaiącym, o teraźnieyszym układzie doniesiono.

Artykuł 3. Ninieysze rozporządzenie powinno być ingrossowane w xięgę Praw.

(podpisano) Członki Deputacyi ocalenia powszechnego *Cambaceres*, *Prieur*, *Marne*, *Carnot*, *J. P. Chazal*, *Marec*, *Pelet*, *A. Dumont*.

Dnia 22. Stycznia *Merin* zaboyca *Olivers* w sądzie kryminalnym na śmierć skazany, a 23. exekwowany.

Lacroix za dzieło roializmem tchnące, które on wydał, do tegoż sądu oddany.

Ostatnie wiadomości z *Toulonu* donoszą o wielkich przygotowaniach do wyprawy woienney, równie iako i w *Nzza.*

Nasza Toulońska Flotta oczekuie tylko części drugiey z *Brest* Flotty, o którey do

wiadujemy się, iż już ciaśninę Gibraltaru przeszła.

Powszechne zdanie teraz w Paryżu, iż trzeba Rząd inny zgoła od Konwencyi rożniący się, czyli moc wykonawczą postawić, która prawodawczey ani sądowniczey władzy mieć nie będzie. Który układ ieśliby przyszedł do skutku, mocno byłby podobny do Konstytucyi 1791. Roku.

Dnia 24. Szwedzki Ambassador Baron *von Staël* do Paryża przybył. Wiadomości o pokoiu maiącym nastąpić nie tylko się utrzymuią dotąd, ale się coraz wzmacniaią bardziey, zwłaszcza za wkroczeniem zwycięzkim naszey armii w Hollandyą, a osobliwie za przybyciem tu Barona *de Stasl.*

Tayne zlecenie, z którym *Merlin de Thionville* był wysłany, zdaie się z przyiazdem Barona *de Staël* być w nieiakim związku. — Negocyacye z Roialistami iuż się do końca zbliżaią. Rzecz iest ciekawa, iakie kondycye od Generała en Chef *Charette* podane będą — Wydał on 30. Decembra swym woyskom ordynans, aby nie strzelali do Republikanow. Zakazał też wołania żołnierzom „Niech żyie Król.

Minister niegdyś woienny, *Servan*, który przez 15. Miesięcy był w więzieniu na żądanie Reprezentanta Freron wypuszczony na wolność, z obowiązkiem zdania Rachunkow. *Duhem* zagorzały Jakobin mocno zpoczątku mówił przeciw *Servanowi*, a nakoniec rzekł„ Niemożna mu zaprze-

„czyć uwolnienia, gdyż teraz ariſtokraci za„wsze tryumfuią. (na to wielkie powſtało szemranie.)

Dnia 23. donosił *Pelet* w Konwencyi o okolicznościach opanowania wielu osad w obu Jndyach Dodał też iak ieſt ważnym Jnteresſem Rzplitey mieć baczność na Handel Kolonii Francuzkich, które w przody 189 Millionow przynosiły, a teraz do 800. Millionow cyrkulacya powiększona.

Po wielu opisach Ameryki mówił o Jndyach wschodnich, z tym upewnieniem, że Tippo Saib oczekuie tylko szczęśliwey pory do zrzucenia Jarzma Angielſkiego, aby się zemścił krzywd swoich i z Rzplitą Francuzką na zawsze złączył.

Na Miaſto Leodium znowu nałożona kontrybucya million Liwrow. Tey summy do 19. tylko maią czekać, a za każdy dzień spóźniony 1,000. Liwrow ſtrofu.

Generał *Duhem*. który w Kolonii miał kommendę, otrzymał rozkaz udać się do Breſt dla obiecia kommendy. Ale za przybyciem do Akwizgranu, zoſtał aresztowany i do Paryża przyprowadzony. Padło nań podeyrzenie iakoby porozumienie miał z nieprzyiacioły, co mówią że przyczyną było wielu Sztafet przez Ren od Kolonii przebiegaiących. Jnni głoszą, iż *Duhem* nakładał Kontrybucye i z tych maiątek swóy własny pomnażał.

Wieść, że nasze woyſka zdobyły iuż Miaſta Hiszpańſkie Rosas, Barcellonę i inne, w Katalonii, potrzebuie potwierdzenia.

HOLLANDYA.

Z Groningen dnia 3. Stycznia. Gdy Sztadhuder dnia 17. Stycznia podług swego żądania otrzymał w Zgromadzeniu Stanow Generalnych uwolnienie ze służby woyskowey dwuch Synow starszego i młódszego, a warta przy oddaleniu się podług zwyczaiu do broni stanąć chciała, zawołał Xiąże Frideryk smutnym tonem„ Zaniechaycie! Je„steśmy teraz niczym.„

Żądanie od Francuzkiego Generała *Daendels* przesłane do kommendanta Amszterdamu *Golofkin*, było w następuiących wyrazach: „Rozkazuię ci Generale, abyś z twoim Gar„nizonem natychmiast wyszedł z Miasta, „gdyż ia chcę ieszcze tego wieczora wniiść „do Amszterdamu.„

Pewny Rybak w Amszterdamie dawniey w areszcie będący, teraz mianowany Officerem nowego Magistratu.

Francuzi mieli żądać w Amszterdamie powiększenia swego woyska do 6,000. Rekrutow.

W niektórych miastach Sztadthuder i Dom Oranii ma wielką ieszcze partyą, a między Pospólstwem utrzymuią stronę Sztadhudera naybardziey Rybacy, Marynarze i inni gminni.

Od początku Stycznia wkraczaiąc do Hollandyi ponieśli Francuzi straty całey do 20,000. ludzi, a to z przyczyny niezmiernego zimna, od którego wszyscy prawie ranni poumierali.

Powiadaią, iż ieśli pokoy wkrótce zawarty nie będzie, Prusacy z wieką potęgą i nayſtrasznieyszą maią do Weſtfalii maszerować.

Po wyieździe Sztadhudera z Hagi w godzinę przybył Kuryer wyſłany od Hollenderſkich Kommiſsarzy będących w Paryżu i przywiozł z sobą wiadomość, że Francya pod tymi dwoma kondycyami z Hollandyą gotowa zawrzeć pokoy

1mo. Jeśli Forteca *Creuvecoeur* Francuzom oddana będzie.

2do. Jeśli Rzplita Hollenderſka z Francyą allians zawrze.

Ale gdy wkrótce potym Francuzi Amszterdam i wiele miaſt Hollenderſkich zdobyli, a Sztadhuder więcey iuż nie był przytomny, a zatym los Hollandyi inną poſtać weźmie.

Z Amszterdamu więcey niż 40. liſtow za dozwoleniem Francuzow przyszło, ktore przy zapewnie musieli one w przod przeyrzeć. O żadnych okolicznościach nie donoszą tyczących się handlu. Do tychczas wszyſtko płacą Francuzi gotowemi pieniędzmi w Amszterdamie.

W Prowincyi Fryzyi Rewolucya iuż się uſkuteczniła. Kordon od Münſter aż do Emden od Francuzkiego woyſka pociągniony.

Z Roterdamu dnia 4. Lutego. Zabroniono tu nosić kokardy pomarańczowe, a Konfraternia Strzelcow poſtanowiona Roku 1787.

teraz ieſt dyzarmowana. Francuzi dnia 21. Stycznia do naszego miaſta weszli przy odgłosie dzwonow.

Dawnieyszy rząd zniesiony, a 12. wybrano Elektorow dla uſtanowienia nowych Urzędnikow. Obrano 24. Radcow, których funkcye 6. tygodni trwać maią.

Rada nowa Miaſta Rotterdamu wydała na żądanie Francuzow proklamacyą, w którey wezwani są wszyscy Obywatele, aby w przeciągu 24. godzin w Ratuszu złożyli wszyſtkie ſkłady iakiekolwiek do Anglikow należące. Druga proklamacya zakazuie przedawać Francuzom wina i wszelkich trunkow mocnych.

W Mieście Harlem rząd nowy także poſtanowiony ieſt z 24. osob złożony. Podobneż odmiany ſtały się w Mieście Zwoll i wielu innych w Prowincyi Over-Yſsel. Woyſko Angielſkie po części do Zachodniey Fryzyi, po części do Stade uchodzi.

Lubo z Hamburga pod Datą 6. Lutego pisano o szczęśliwym Familii Sztadhudera do Anglii przybyciu z dodatkiem iakoby 6. liniowych okretow Hollenderſkich Admirał *Kinsbergen* uprowadził do Londynu, iednak Berlińſka Gazeta pisze iż liſty z Brunświka nadeſłane dnia 10. Lutego żadney nieczynią wzmianki o tey nowinie tak niby pewney.

NIEMCY.

Z Ratyzbony d. 28. Stycz: Nieco dawniey przybył tu z Francyi Xiądz Emigrant z nie-

wielą pieniędzmi, i zachorował. Nim z Francyi wymknął się, zakopał wprzod za pomocą swey kucharki wszyſtkie co miał w gotowiźnie pieniądze, i droższe sprzęty. Po ucieczce iego zaraz probostwo zrabowano do szczętu. Kucharka w nocy wykopała wszyſtkie pieniądze, i rzeczy ukryte, z którémi proſto udała się ku granicy ciągnąc za swoim Panem. Wiedziała bowiem, dokąd się miał udać. Dla ukrycia swych zamiarow długi czas bawiła na granicy przy Armii Francuzkiey handluiąc przekupſtwem gorzałki. Nakoniec prosiła o pozwolenie wyiechać za granicę dla ſkupienia wodki. Pozwolono chętnie. Udała się więc do Niemieckiey Armii, gdzie po wyexaminowaniu opatrzona paszportem, aby tu mogła do Ratyzbony przybyć, trafiła szczęśliwie, i dopytała się swego dawnieyszego Pana, któremu w całości wyrachowan oddała pieniądze. Czym Xiądz poruszony aż do łez ofiarował iey połowę ſummy. Lecz ta cnotliwa kucharka nie chciała przyiąć, oświadczaiąc się, że woli żyć z pracy rąk własnych, i ieśli pozwoli iemu posługiwać.

WŁOCHY.

Z Liworno d. 17. Stycz. Okręt przybyły z *Tunis* przywiozł tu wiadomość, iż tameczny *Bey* podbił kray *Trypolitańſki*, i wygnał z tamtąd *Uzurpatora* Rządu.

DODA-

DODATEK Do... Nru 15.

KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO y ZAGRANICZNEGO.

w SOBOTĘ DNIA 21. LUTEGO R. 1795.

Obwieszczenie względem dochodów Kommissyi Edukacyiney.

Adminiſtracya dochodów publicznych z Magiſtratu Miaſta Warszawy wyznaczona:

Stosuiąc się do zalecenia JW. *Bukshewden* Generała Majora woyſk Nayiaśn: IMPERATOROWEY wszech Rossyi, w Mieście Warszawie kommenderuiącego, w Woiewodztwach Mazowieckim, Podlaskim, części Lubelſkiego, Ziemi Łukowſkiey, części Rawſkiego, częściach Ziemi Stężyckiey i Ziemi Chełmſkiey, tudzież części Wołyńſkiego, rząd sobie polecony maiącego, w naſtępuiącey osnowie: Bukshewden *Generał Major woysk Nayiaś: IMPERATOROWEY wszech Rossyi, Jey Imperatorſkiey Mości Fligiel Adjutant, rożnych Orderów Kawaler, w Mieście Warszawie kommenderuiący* — Ponieważ fundusze i dochody Kommiſsyi Edukacyiney w kraiu pod moim zarządzeniem będące, bez dozoru i rządu zoſtaiąc, uszkodzeniu podlegać mogą, zatym zapobiegaiąc ſkutkom nieprzywoitym, ztąd wyniknąć mogącym, rząd i dozor funduszów i dochodów Kommiſsyi Edukacyiney teraz pozoſtałych, Adminiſtracyi Skarbowey oddaię. Zalecaiąc teyże Adminiſtracyi, iżby przywawszy osoby temi funduszami dawniey i teraz zawiaduiące, o ſtanie onychże zupełnie zainformowała się, rachunek percepty i expensy od oſtatniego kwitu złożyć sobie dysponowała, i prowenta tak zaległe, iako teraz wchodzić powinne, do kaſsy Generalney Skarbowey komportować, do dalszey mey dyspozycyi, zaleciła; o czym wszyſtkim taż Adminiſtracya rapport dokładny nade-

ſłać mi powinna będzie. Dan w Warszawie dnia 26. Stycznia 1795. roku. *Bukshewden.* Uwiadomia wszyſtkich Poſseſsorów dóbr i Summ Edukacyinych w powyżey wymienionych Woiewództwach i Ziemiach, rządowi JW. *Bukshewden* Generała Majora woyſk Nayiaśn: Imperatorowey Jeymości wszech Roſsyi poleconych znayduiących się, iż według Praw względem dóbr i Summ po-Jezuickich za adłych, należące z tychże dóbr i Summ procenta zaległe, w przeciągu czasu do dnia drugiego Kwietnia roku teraźnieyszego 1795. bieżące, zaś za Ratę Trzech Królów teraźnieyszą, w przeciągu trzech tygodni od daty ninieyszego uwiadomienia, pod zwyczayną, iak względem podatków Skarbowych, zesłać się maiącą do dóbr nieopłacaiących exekucyą wnosić powinni. Na uſkutecznienie którey wypłatności, wyznacza Adminiſtracya kaſsy Edukacyine naſtępuiące: Dla Poſseſsorów dóbr i Summ w Ziemiach Czerſkiey, Warszawſkiey, Liwſkiey, Nurſkiey, Bielſkiey, w części Województwa Lubelſkiego, Ziemi Łukowſkiey, części Rawſkiego, częściach Ziemi Stężyckiey i Ziemi Chełmſkiey, kaſsę generalną w Warszawie; w części Ziemi Łomżyńſkiey, kaſsę Prowincyonalną w Łomży w zawiadywaniu Zgromadzenia XX. Piarów; w Ziemi Drohickiey kaſsę Prowincyonalną w Drohiczynie w zawiadywaniu Zgromadzenia XX. Piarów; w części Województwa Wołyńſkiego, ſtosownie do dawnego zwyczaiu kaſsy Prowincyonalne w Łucku i Krzemieńcu, w zawiadywaniu Zgromadzeń Szkół Akademickich zoſtaiących. Które to Obwieszczenie, ażeby wszyſtkich Poſseſsorów wiadomości doszło, takowe do Gazet podać, i rozdrukowane do Kancellaryi Ziemſkich, dla zaoblatowania rozesłać, Adminiſtracya zaleca. Dan w Warszawie na Seſsyi Adminiſtracyi dnia 19. miesiąca Lutego roku 1795.

(L.S.) *J. Łukaſzewicz P. M. W. Prezes* mpr.

z Warszawy d. 21. Lutego 1795.

JX. Jan *Bohomolec* niegdyś Jezuita, potym przez lat kilkanaście Proboszcz na Pradze, Autor Xięgi pod tytułem: *Diabeł w swoiey postaci*, i innych dzieł kilku, a w czasie Rewolucyi u XX. *Bonifratrow* osadzony, dnia 17. tego miesiąca u tychże w Klasztorze umarł.

HOLLANDYA

Z Hagi d. 26. Stycznia. Złożenie pomarańczowych kokard przez następuiący Uniwersał ogłoszono: „Dwor Sztadhudera i „Magistrat Hagi, chcąc ile możności utrzy„mać spokoyność publiczną, postanowił u „wszystkich mieszkańcow Hagi żądać, aby „Domu Xiążąt Oranii kokardy złożyli, a „razem nayuroczyściey wszystkim Obywa„telom dozwala noszenia Francuzkich Na„rodowych kokard, a to na fundamencie „oświadczenia się Francuzow, iż nie w in„nym zamiarze weydą do naszego Miasta, „iak tylko w celu przeświadczenia wszy„stkich o istotney przyiaźni i Braterstwa. — W Hadze dnia 21. Stycynia 1795. Roku.

(podpisano) *Adrian Bodt. P. J. D. Patym.*

Z Covorden d. 5. Lutego. O Wzięciu Fortec Breda i Berg-op-Zoom donoszą, ale szczegułow dotąd niewiemy ieszcze. Teraźnieyszy nowy Rząd Hollenderski wziął w swą moc Rzpltey całe Marynarstwo stoiące w Texel, Vlie, i Helvoetsluis. Kapitan Story takowey, odmiany sprawcą był naypierwszym, ktory naypierwszy bandere troykolorową zawiesił, i wszystkie Angiel-

ſkie okręta zabrał oraz magazyn ich taxowany do 700,000. Zł: Hol: Oprócz okrętow znalezionych w Portach, ieszcze do 30. na morzu rachuią. Te iak się obrócą i czyiey trzymać się zechcą ſtrony, niewiadomo. Tym czasem ieſt mniemanie, że Francuzi przez ten zwrót woienny pomnożyli Flotę swoię przynaymniey 30. okrętami. Prócz tego znayduie się około 400. kupieckich okrętow do Anglikow należących, które lodami są ściśnione, a zatym łupem ſtaną się swych nieprzyiacioł.

Miaſta Deventer i Campen iuż są w ręku Francuzow. W Groeningen Generał Hollenderſki *Manuel*, troykolorową podnioſł kokardę. *Byland* Ex-Kommendant Bredy osądzony w Zamku Muyden, wypuszczony ieſt na wolność przez Kapitana *Nicolson*.

NIEMCY.

Z Bremy dnia 4. Lutego. Hrabia Keller Poseł Króla Pruſkiego zawczora tu z Hagi przybył. Prześliczney galeryi rzadkich malarſkiey sztuki wyborow, które od pierwszych świata utworzone są Artyſtow, a zbiór ich niemałe summy Familii Elektora Palatyno-Bawarſkiego kosztował, z Pałacu w Mieście Dusseldorf do tegoż Elektora należącego przez tuteysze miaſto do Glückſtadt Miaſta w Xięſtwie Holsztyńſkim od Chryſtyana IV. Króla Duńſkiego naymocniey ufortyfikowanego tędy przewożą.

Z Wyżſzego Renu d. 5. Lutego. Chodzi tu po ręku opisanie Kapitulacyi Amſterdamu w naſtępuiącey treści:

1mo. Familia Sztadhudera ma uſtąpić z kraiu całey Hollandyi, iednak wolno iey udać się, dokąd zechce.

2do. Hollandya ma wypłacić natychmiaſt Rzpltey Francuzkiey 10. milionów dukatów w złocie.

3tio. Hollendrowie przyſtawią 40. okrętów dla Rzepltey, z których mnieysze od 20, a większe od 40. armat być powinny.

4to. Wszyſtkie obronne mieysca, które ieszcze nie są w mocy Francuzów, oddane im natychmiaſt będą.

5to. Dawna Rada Amſterdamſka zkassowana będzie, a na iey mieyscu Adminiſtracya uſtanowi się pod Prezydencyą Generała *Daendels*.

6to. Rzplta Hollenderſka formę rządu sobie uſtanowi, iaką zechce przyiąć.

7mo. Generał *Daendels* będzie Generałem Kommendantem w Amſterdamie.

Inne Artykuły tey Kapitulacyi nie są ieszcze wiadome.

Z Hanoweru dnia 7. Lutego. Sprzymierzeni maią zamyſł wyſtawić Armią od ſtu tysięcy i pociągnoć mocny kordon zaſtaniaiący swe kraie. Xiąże Heſsen-Kaſselſki daie 15000 ludzi zprzyrzeczeniem do 30000. powiększenia, byleby mu Anglia pieniędzy dodała. W tym więc układzie Generał Heski *Oynhausen* wyſłany do Angli.

Cała Milicya Hannowerſka maszeruie teraz ku Granicom Hollandyi. Xięcia Brunświckiego oczekuią lada dzień w Hanno-

werze. Xiężna Karolina Brunświcka przyszła Zona Xięcia Walii dotąd w Hannowerze.

Z Hamburga dnia 9. Lutego. Już to kilka poczt z Londynu tu nieprzychodzi, a zatym niewie zgoła Europa co się w Anglii dzieie. P. *Hamsbury* Konsul W. Brytanii w tuteyszym rezyduiący Mieście odebrał od Kommissarza Generała Wotson z Osnabruga listy donoszące, że w krótce kommunikacya z Anglią otworzona będzie. Ciekawi są wszyscy którędy wiadomości ztamtąd w tych czasiech doydą, gdy z iedney strony Francuzi cały ląd i nadbrzeża Niemieckiego morza zaięli, z drugiey strony wielkie bryły lodów, a mieyscami przystanie zamarzłe nie dopuszczaią sttatkom przewozowym zbliżać się do lądu. Gdy nawet przez belt Duński przebrać się w tych czasiech na Baltyckie morze dla wielkich brył lodowych niepodobna, zatym poczta ieśliby z Anglii przyszła, równie ciekawa rzecz którędy, iak co ztamtąd doniesie.

Z Wiednia d. 1. Lutego. Piszą z *Konstantinopola*, że Porta nieprzestaie uzbroienia. Fortyfikacye *Benderu* są prawie zakończone; lubo niema ieszcze ani armat ani ammunicyi. Forteca *Akiermanu* 3ma bastyonami powiększona zostanie. Roboty około *Ismaiłowa* są bardzo w dobrym stanie.

Feld Marszałek *Lascy* zawsze iest chory.

Głoszą że Generał *de Clerfait* usilnie domaga się o uwolnienie siebie od służby woienney.

Od niższego Renu d. 9. Lutego. Francuzi w *Amszterdamie* samych tylko bram strzegą, a obywatele służbę woienną odprawuią wewnątrz Miasta.

Woyska Hollenderskie rozpuszczone są po dwa złote na każdego znich rozdano. Wolno im powrocić do domów; albo do Francuzkich zaciągać się regimentow. *Vischer* mianowany iest na Wielko-rządcę (*Grand Bailli*,) ktory urząd wyrównywa Namiesnikowi Policyi. Giełdy w *Amszterdamie* i *Rotterdam* są otwarte, gdzie żywo odprawuią się interessa. Wexle na terminach są opłacane. Wszędy wielki panuie porządek, rabunek zabroniony. Dwie osoby, ktore w tym wykroczyły, są rozstrzelane. Po wielu miastach drzewo wolności zaszczepione. Więcey 50. rachuią takowych w *Amszterdamie*, ale zamiast czapki czerwoney widzieć na wierzchu onych kapelusze czarne, Assygnaty niesą ieszcze wcyrkulacyi, ale wkrotce ogłoszona będzie o nich proklamacya. Generał *Pichegru* w *Amszterdamie* stanął w domu sławnego *Bankiera Hope*, Wszyscy Mieszczanie, którzy rozbroieni byli R. 1787. teraz wrócili się do swey broni, ale wszelka zem-

ſta naysurowiey onym zabroniona. Nay-wieksza karność między żołnierzami Francuzkiemy do tąd się utrzymuie. Maią kwatery bez braku u iakichkolwiek bądź mieszkańców, a Obywatele, którzy w domach swoich mieć ich nie życzą, po złotemu na dzień od głowy płacą. Słowo *Myn Heer*, Mòy Panie, zniesione, zamiaſt którego pospolicie mowią: Obywatelu.

Z Frankfurtu d. 10. Lutego. Podług rezolucyi Cesarza Stany Rzeszy Niemieckiey, które na rok 1794. uiedały kontyngensu, powinne utrzymywać teraz kontyngens w *Trewirze*, a pieniądze na żołd udawać się maią do Elektora. Każda głowa 240. złotemi opłacona być ma zamiaſt co przedtym po 100. złotych dawane były. Stany *Pomeranii Szwedzkiey* są także w obowiązku dania swego kontyngensu.

Feld Marszałek *Moellenderf* przenieść ma generalną swą kwaterę z *Hochheim* do *Bockenheim.*

Wszyſtko ieſt w spokoyności około *Moguncyi. Merlin Thionville* powrocił z *Paryża.* Ciekawi są wszyscy iaki obrot naſtąpi oblężenia Fortecy po iego przybyciu.

Luxemburg żwawie od Francuzow dobywany, mocno się broni.